

Nr. 56
Din 26 februarie 2025

**Domnului Alexei BUZU,
Ministrul Muncii și Protecției Sociale**

***Copie:* Domnului Dorin RECEAN,
Prim-ministrul Republicii Moldova**

**Domnului Dumitru ALAIBA,
Ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării**

**Doamnei Victoria BELOUS,
Ministra Finanțelor**

**Doamnei Elena ȚÎBÎRNĂ,
Directoare generală a Companiei Naționale de Asigurări Sociale**

**Doamnei Olga GOLBAN,
Directoare a Serviciului Fiscal de Stat**

Subiect: *contribuții de asigurare socială pentru cetățenii străini angajați de întreprinderile cu investiții străine*

Stimate Domnule Ministru,

Comaniile membre ale Asociației Investitorilor Străini (FIA Moldova) vă salută și vă exprimă înaltele sale considerațiuni.

Prin prezenta adresare, solicităm respectuos, în limita drepturilor și funcțiilor Ministerului Muncii și Protecției Sociale¹, clarificarea aspectelor ce țin de plata contribuțiilor de asigurare socială pentru cetățenii străini angajați de întreprinderile cu investiții străine.

1. Situația de fapt

Potrivit art. 20, alin. (1) al Legii nr. 81-XV din 18.03.2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, întreprinderea cu investiții străine poate transfera contribuții în fondul de asigurare socială doar pentru salariații străini care au manifestat dorința de a beneficia de asistență medicală și socială în Republica Moldova.

¹ Hotărârea Guvernului nr. 149 din 25.08.2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 206-208 art. 347 din 01.09.2021)

Pe parcursul ultimilor 10 ani, membrii FIA au primit explicații în scris de la CNAS că în temeiul că acestor prevederi, nu urmează a fi calculate contribuții de asigurări sociale pentru salariații străini care nu au manifestat dorința de a beneficia de asistență socială în Republica Moldova.

Totuși, observăm o schimbare alarmantă a poziției CNAS la acest subiect, prin articolele publicate în Monitorul Fiscal² - vedeți vă rog Anexa nr 1 la prezenta adresare. Astfel, argumentele invocate de autorul articolului este existența acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale semnate de Republica Moldova cu 22 de state, care prevalează asupra prevederilor legislației Republicii Moldova și care obligă întreprinderile cu investiții străine să calculeze contribuții de asigurare socială pentru cetățenii străini (din statele cu care au fost semnate acorduri), indiferent de dorința acestuia.

2. Argumentare

- *Acordurile bilaterale nu obligă la calcularea contribuțiilor*

Acordurile bilaterale³ semnate de Republica Moldova nu obligă întreprinderile cu investiții străine să calculeze contribuții de asigurări sociale. Modalitatea de calculare a contribuțiilor sociale se stabilește de legislația fiecărui stat. Articolul 1 al Acordurilor stabilește că legislația aplicabilă în domeniul securității sociale sunt "legile, regulamentele și alte dispoziții legale care se referă la domeniul securității sociale" ale fiecărui Stat în parte. Astfel, prevederile Legii 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător sunt la fel parte a reglementărilor în domeniul securității sociale. Nu există contradicții dintre prevederile art. 20, alin. (1) al Legii 81/2004 și prevederile Acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale.

- *Dreptul constituțional (dar nu și obligația) cetățenilor la asigurare socială*

Articolul 47, alin. (2) al Constituției Republicii Moldova din 29 iulie 1994 stabilește dreptul (nu și obligația) cetățenilor la asistență și protecție socială în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

De asemenea, art. 8, alin. (2) al Constituției stabilește că intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

- *Previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător*

Toți membrii FIA sunt întreprinderi cu investiții străine și au contribuit semnificativ la creșterea PIB-ului și achitarea impozitelor la bugetul public național. Astăzi, FIA reunește **25 de companii din 14 țări**, recunoscute pentru reputația și impactul lor economic. Acestea angajează peste **23.000 de persoane** și au investit în total aproximativ **2,6 miliarde de euro**, echivalentul a **19% din PIB-ul Republicii Moldova**. Membrii FIA Moldova activează într-o gamă variată de sectoare, inclusiv agricultură, industrie, vinificație, telecomunicații și IT, produse petroliere, medicină, farmaceutică, bancar și asigurări, distribuție, consultanță și audit. Companiile membre sunt întreprinderi care respectă și se conformează la prevederile legislației Republicii Moldova.

Astfel, în ultimii 10 ani, companiile membre s-au conformat cu explicațiile în scris ale CNAS despre lipsa obligației de a calcula contribuții de asigurări sociale pentru cetățenii străini care nu doresc să fie asigurați social în Republica Moldova.

² <https://monitorul.fisc.md/asigurarea-sociala-a-persoanelor-straine/>

³ <https://cnas.gov.md/slidepageview.php?l=ro&idc=519&t=/Relatii-internationale/Acorduri-bilaterale>

Schimbarea alarmantă de poziție a reprezentanților CNAS referitor la acest subiect contravine Principiului previzibilității reglementării activității de întreprinzător, stabilit de art. 5 al Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Dubiile apărute la aplicarea legislației în procesul inițierii, desfășurării și lichidării afacerii vor fi interpretate în favoarea întreprinzătorului.

3. Concluzie

Solicităm respectuos confirmarea faptului că pentru salariații străini care nu au manifestat dorința și dreptul de a beneficia de asistență socială în Republica Moldova, întreprinderea cu investiții străine nu va transfera contribuții în fondul de asigurare socială, indiferent de existența unui Acord bilateral aplicabil în domeniul securității sociale.

Cu considerație,

Ana Groza
Director Executiv, FIA

